

SOTKUMA elävä kylä

Sotkumassa
on huljakkaa asua
ei ahista
eikä purista!

SOTKUMAN KYLÄSUUNNITELMA 2010

SOTKUMAN KYLÄSUUNNITELMA 2010

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Kyläanalyysi	4 - 8
Synkistely	9
Nelikenttäänalyysi	10 - 11
Ideointi ja irrottelu	12 - 15
Sotkumalaisten unelmia	16 - 17
Kehittämisohjelmat.....	18 - 24
Yhteenvetoa kehittämisohjelmista	24
Sotkuman kyläyhdistys ry:n puheenjohtajan tervehdys	25
Sotkuman kyläyhdistyksen hallitus 2010	26
Lisätietoa kyläsuunnitelmista ja maaseudun kehittämisestä.....	26

Johdanto

Sotkuma, yksi Pohjois-Karjalan vanhimmista kylistä, sijaitsee Polvijärven kunnassa, 26 kilometrin päässä Joensuusta. Lähes viidensadan asukkaan Sotkuma on kaupungin läheisyyden ja toimeliaan väestön ansiosta aktiivinen ja elävä kylä. Kylällä toimii Sotkuman Kyläyhdistys ry. Se pyrkii kehittämään kylää ja edistämään asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia tukemalla erilaisia toimintamuotoja.

Parhaillaan kylään on rakenteilla uusi koulu, jonka on määrä valmistua alkuvuodesta 2011. Koulusta tulee kolmiopettajainen 65 oppilaan opinahjo. Samaan rakennukseen tulee myös päiväkotia 33 lapselle. Oma koulu on kyläläisille ensiarvoisen tärkeä paitsi kouluna, myös kylää monin tavoin elävöittävänä harrastus- ja kokoontumispaikkana. Sotkumassa on paljon lapsiperheitä. Kylä on kasvava, eikä vähiten juuri oman koulunsa ansiosta. Kyläkoulu sopivan pienimuotoisine ja luonnonläheisine oppimisympäristöineen onkin sellaista arvokasta pääomaa, jonka moni haluaa omille lapsilleen tarjota.

Voitto Voutilainen (vas.), Markku Haapasalo ja Jari Knuutinen kyläillalla Sotkuman Erätorpalla

Sotkuman kyläsuunnitelma 2010 on syntynyt kyläsuunnitteluiltojen pohjalta. Kyläsuunnitteluiltoja pidettiin syksyn 2009 aikana yhteensä neljä kertaa. Kokoontumispaikka oli Sotkuman Riistamiesten Erätorppa. Kyläläisiä oli paikalla 10 - 20 jokaisessa suunnitteluillalla, myös lapsia oli mukana.

Kyläsuunnitelman tekemisessä käytettiin työmenetelmänä Tulevaisuuden verstaata. Menetelmää mukailten suunnittelu aloitettiin synkistelyillalla, jonka jälkeen pidettiin irrotteluilta. Kahtena viimeisenä kertana kyläläiset työstivät kehittämissuunnitelmia. Normaalisti kyläsuunnitelma aloitetaan kyläanalyysillä, mutta koska Sotkuman internet-sivuilta löytyi hyvät tiedot kylästä, jätettiin analyysi-ilta pois. Kyläläiset työstivät kyläsuunnitelmaa ryhmissä ja koko joukon voimin. Illoissa syntyneet tuotokset on nyt koottu tähän Kyläsuunnitelmaan. Suunnittelutyöhön kyläläiset johdatteli Heidi Pulkkinen Maaseudun Sivistysliiton Pohjois-Karjalan aluejärjestöstä. Kyläilloissa on ollut mukana myös kyläisännöitsijä Päivi Keronen Joensuun seudun Leader- yhdistyksestä.

Kyläanalyysi

Kyläanalyysin tiedot koottiin Sotkuman www-sivuilta sekä viimeisessä kyläillassa. Kyläanalyysi sisältää Sotkumassa toimivat yhdistykset, tapahtumat, yritykset, luontokohteet ja tärkeät rakennukset sekä kylän palvelut ja rajat.

Sotkumassa toimivia yhdistyksiä

- Sotkuman Riistamiehet ry
- Sotkuman Haka ry
- Sotkuman Jakokunta
- Sotkuman Kalastuskunta
- Sotkuman Marttayhdistys ry
- Sotkuman tiistaiseura
- Sotkuman Lapset ry
- Sotkuman Kyläyhdistys ry
- Sotkuman Eteläinen vesiosuuskunta

Perinteisiä tapahtumia ja muita tempauksia

- Jalkapalloturnaus vuosittain
- Sotkuman maastohölkä, järjestäjinä Sotkuman Haka ja Polvijärven Vauhti yhdessä
- Sotkuman Hakan järjestämät kuula- ja kiekkokarnevaalit
- Sotkuman praasniekka, järjestäjänä Ortodoksinen seurakunta
- Laskiaistapahtuma, jonka kyläyhdistys järjestää helmikuussa
- Äitienpäiväkahvit ja isänpäiväkahvit kyläkaupalla
- Sotkuman kesäpäivät heinäkuussa
- Sotkuman ympäristönhoitotempaus
- Joulunavaus kaupalla

Huru-Ukot keikalla Sotkuman kesäpäivillä 2009

Arpajaisjännitystä

Sotkuman maastohölkän lähtö

Sotkuman yrityksiä

- ACA Systems Oy
- Aimolomia
- Dalla Valle Oy
- Jukan Puutuote
- Kengityspalvelu Janne Vattulainen
- Kotileipomo Saastamoinen
- Kyläpuoti Pikku-Ilja
- Kaivuriurakointi ja puutavarakuljetus
- Koneurakointi Kurki Oy
- Maalaus- ja remonttipalvelu Veli Pekka Muje Ky
- Metsäkoneurakointi Jouni Mertanen
- Mittaporras Ky
- Piicon Oy
- Polvijärven Konehuolto
- Puutarhatila Punamarja
- Polttopuun myyntiä
- Finnhirsi Oy
- Polvijärven Sora Oy
- Puunestorit Oy
- Rakennusliike Harri Eloranta Oy
- Ratilaisen talli
- Ratsastustalli El Caballo Feliz
- Räsymylly
- Sola Voima
- Sotkuman Mattokutomo
- Traktoriurakointi- ja kuljetus Woodjack Oy
- T.T.T. Kettunen Tmi
- Tori Divari J. Hakkarainen
- Taksi Keijo Saastamoinen
- Turkistarha Turuset
- Verkkolammen hoitokoti Oy

Kylän verkostot

- Useita henkilöitä toimii kunnan valtuutettuina ja kunnan lautakuntien jäseninä
- Kyläyhdistyksen jäsen toimii mm. kunnanhallituksessa
- Monet ”kylän miehet” paikkakunnan metsästysseuroissa
- Lupaavia nuoria urheilijoita Joensuun Katajassa
- Ortodoksinen seurakunta
- Pohjois-Karjalan Kylät ry
- Maaseudun Sivistysliitto

Kylän ammatteja

Sotkumassa toimii mm. seuraavien alojen ammattilaisia: maanviljelijöitä, maataloudenharjoittajia, metsäkoneurakoitsijoita, puuseppiä, lähihoitajia, sairaanhoitajia, insinöörejä, metsänhoitajia, rakennusmestari, rakennusmiehiä, kuorma-auton kuljettajia, opettajia, markkinointisuunnittelija, kauppias, maalari, ravintolatyöntekijä, pienyrittäjiä, taksimies, agronomi, muusikko, kotiäitejä, perhepäivähoitajia, yliopiston rehtori, leipureita, ammattikalastaja, tradenomi, automaatioasentaja, koneasentajia, eläkeläisiä, postinjakajia, keittäjiä, päiväkodin johtaja, metsuri, jne.

Sotkumalaisten harrastuksia

*Christiana Harle ja Toivo Silvennoinen
mehiläistenhoidossa Punamarja- tilalla*

Metsästys, kalastus, urheilu, moottorikelkkailu, jääkiekko, lentopallo, jalkapallo, sähly, hiihto, lenkkeily, yleisurheilu, tanssi, musiikki, kuvataide, valokuvaus, lukeminen, vapaaehtoistoiminta, tietokonepelit, tähtitiede, yhdistystoiminta, luonnossa liikkuminen, veneily, lintujen bongaus, puutarhahoito, lumenveisto, puunpilkominen, ruoanlaitto, leipominen, marjastus, sienestys, kutominen, nikkarointi, käsityöt, jne.

Luontokohteet ja tärkeät rakennukset

- Dalla Vallen halli
- Erätorppa
- KTV:n maja Reuhkajärven rannalla
- Kylänlampi ja Pohjanlammen suoalue
- Rukkovaara
- Saharisen uimaranta
- Säynelammen leirikeskus
- Tuleva kyläkoulu ja päiväkoti
- Vaaranlahden juoksuhaudat 1910-luvulta

- Tsasouna ja ortodoksinen sankarihautausmaa
- Vanha kalmisto, merkitty matkamiehen ristillä
- Viinijärvi ja Reuhkajärvi saarineen

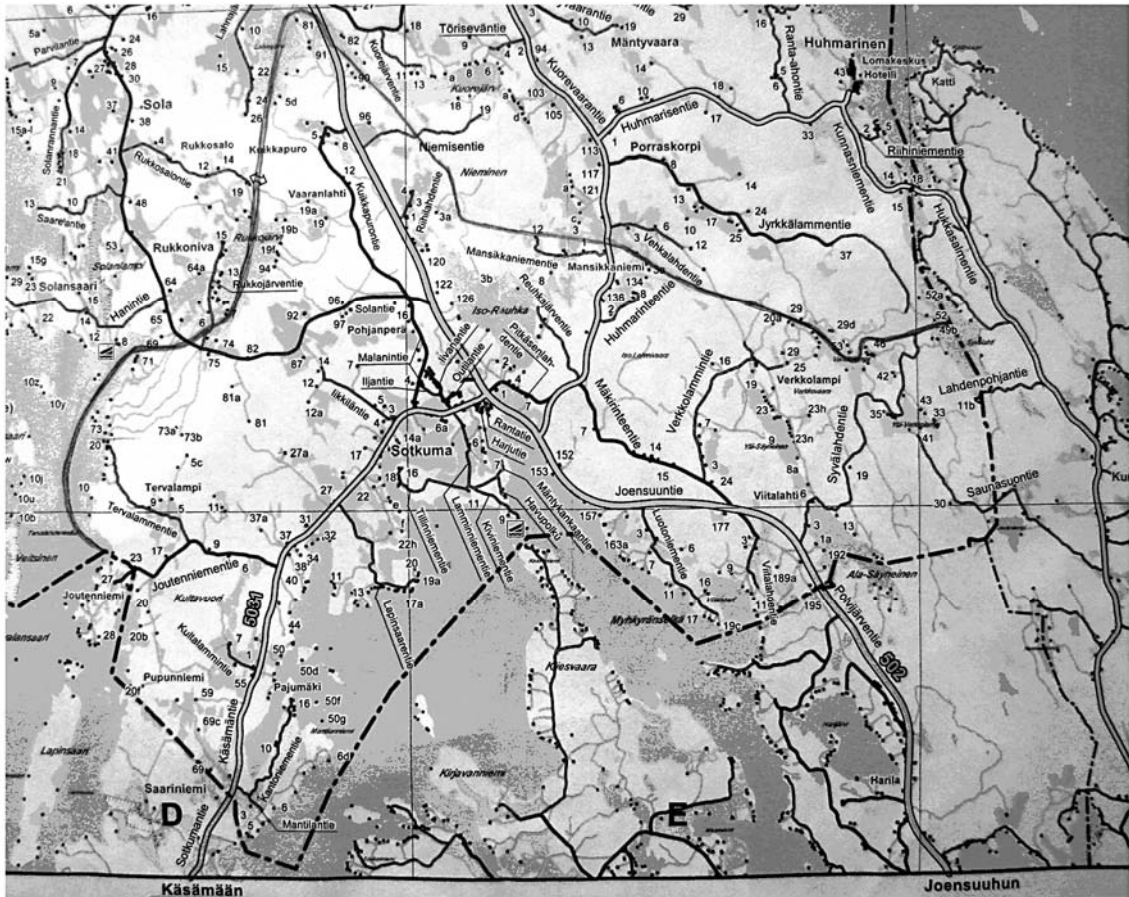
Kylän palvelut

- Uusi koulu ja päiväkoti (valm. 2011)
- Liikuntasali (uudessa koulussa 7 m korkea)
- Uimaranta
- Urheilukenttä (mm. kuularinki, moukarinheittopaikka, hyppypaikat)
- Jääkiekkokaukalo
- Jumppa
- Kirjastoauto
- Iltapäiväkerho (Sotkuman Lapset ja kunta järjestävät yhdessä)
- Sotkuman ryhmäperhepäiväkoti
- Leikkikenttä
- Jätehuolto

Sotkuman koululaiset kevätjuhlassa oman vanhan koulun pihalla 2009. Koulurakennukset olivat jo käyttökiellossa ja lapset kävivät kirkonkylän koulua. Vanha koulu purettiin syksyllä 2009 sisäilmaongelmien vuoksi. Uusi koulu rakennetaan samalle tontille.

Kylän kartta

Sotkuman kylän rajat määriteltynä koulupiirirajojen avulla

Kylän rajat

- Itä - Kontiolahden kunnan raja
- Etelä - Liperin kunnan raja
- Länsi - Solassa Mutasen mansikkapellot
- Pohjoinen - Kuorevaarassa Mansikkaniemen jälkeen, kirkonkylälle päin Lahnajärvi

Sijainti

• Joensuuhun	26 km	• Kolille	61 km
• Polvijärven kirkonkylään	16 km	• Kuopioon	126 km
• Käsämään	14 km	• Helsinkiin	427 km
• Outokumpuun	36 km		

Kylän maankäyttösuunnitelmat

- Kylän keskeiset alueet on kaavoitettu
- Rantaosayleiskaava, ns. oikeusvaikutteinen kaava

Tervalammen koivikkoa kirpeänä syyspäivänä 2009

Synkistely

Ensimmäisessä kyläillassa listattiin ylös kylän epäkohtia. Aluksi tuntui siltä, että onko ongelmia lainkaan? Miettimisen jälkeen kyläläiset löysivät sentään joitakin vikoja, jotka listattiin ylös. Kun ongelmat oli tuotu esiin, suunnitelman teko saattoi alkaa puhtaalta pöydältä.

Ongelmat

- Linja-autopysäkeille voisi hankkia katokset myös Joensuuntien varteen
- Tilojen puuttuminen harrastus ym. toimintaan (kun ei vielä uutta koulua)
- Uusia asukkaita ei tunne
- Kevyen liikenteen väylien puute
- Osto-voima katoaa Joensuuhun osittain johtuen työpaikoista
- Passiiviset kyläläiset -> yhdistysten toiminta ja tapahtumat liian pienen joukon aktiivisuuden varassa
- Tiedotus, eri yhdistysten tapahtumat kaikille tietoon, lisää kylän aktiivisuutta
- Passiivisuus
- Resurssien (raha/aika) puute
- Kaupan säilyminen (pelko sen loppumisesta, mikä ei onneksi ole ajankohtainen)

Sotkuma - Nelikenttä-analyysi 1/2

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
<ul style="list-style-type: none"> • Kasvava kylä • Tuleva uusi koulu ja päiväkoti -> imago • Nyt jo kaksi ryhmistä • 5 aktiivista seuraa, toimivat yhdistykset • Uudet asukkaat otetaan ilolla vastaan • Kauppa • Uimaranta • Idyllinen miljö, maalaismaisemaa, lähellä Joensuuta • Ortodoksinen rukoushuone ja sankarihautausmaa • Rukkovaaran näköalapaikka • Yrittäjyys • Kesäpäivät ja muut yhdistysten tekemät tempaukset pitää kylän poikkeus-tilanteessa ja muulloinkin vireessä • Valaistu hiihtolatu • Erätorppa • Vanha historia hyvin tuotu esiin (muinaismuistoja, Iljan kivet, historiallisia asuinalueita) • Urheilukenttä • Kunta satsaa • Maastohölkä • Väestöpohja; nuoria • Sijainti, luonto • Koulu, kauppa, päivähoito • Julkinen liikenne • Uimahalli Liprakka Käsämässä • Kylän edustajat kunnallisessa päätöksenteossa • Turvallisuus • Ortodoksinen perinne vahva • Talkoohenkeä • Sotkuman Sanomat ~4 x/vuosi • Ystävällinen kunta • Vauvaonnittelut • Ilmoitustauluja • Tievalaistus kyläkeskuksessa 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintapaikkojen puute tällä hetkellä (suurempi sisätila tapahtumia ja jumppia jne. varten puuttuu) • Kevyen liikenteen väylät • Risteysalueiden valaistus • Kunnan tontteja vähän • Joensuun läheisyydestä johtuen ostovoima siirtyy sinne (työpaikat monella Joensuussa) • Uimahalli puuttuu • Kesäasukkaiden tavoittaminen ja tiedotus • Kunnan tervetuloitovotus • Alikulikutunneli (Polvijärventien ylitys) • Sijainti mm. palveluiden kannalta -> markettien läheisyys houkuttaa • Postin, asiamiespostin puuttuminen (epäselvää monelle kyläläiselle -posti tuo paketit tarvittaessa kotiin ilman eri maksua) • Väestön ikärakenne -> nuoret perheet eivät jaksu toimia yhteisissä ”talkoissa” • Parturi-kampaamon puute • Kyläkirja puuttuu • Apteekki • Linja-autokatokset

Sotkuma - Nelikenttä-analyysi 2/2

MAHDOLLISUUDET	UHKATEKIJÄT
<ul style="list-style-type: none"> • Vahva kasvun mahdollisuus • Saada mukaan lisää yrittäjiä kyläyhdistyksen rinnalle kulkijaksi • Esimerkkinä näkyvyys positiivisena poikkeuksena kyläkoulujaan lakkauttavien kuntien vieressä • Toivottavasti kaupan kasvu -> kauppiaan pysyminen • Laavu • Koulu -> harrastusmahdollisuuksien lisääntyminen • ”uusi veri”: uusien asukkaiden mukana uusia aatteita ja ideoita • sijainnin vuoksi sellaisia etuja, joita syrjäisemmissä kylissä ei ole - valokuitukaapeli esim. • Paremmat palvelut -> uusia asukkaita • Avantouinti ja sauna • Kesäasukkaat mukaan toimintaan, tiedotus 	<ul style="list-style-type: none"> • Laman pitkittymisen takia odotettu kylän kasvu tyrehtyisi. Ei muuttaisikaan uuden koulun ja päiväkodin myötä asukkaita • Ihmiset haluaisivatkin yhtäkkiä olla omilla oloissaan, eikä kukaan haluaisi yhteisöllisyyttä • Kaupungin läheisyys -> tuleeko Sotkumasta ”nukkumalähiö”? • Jätevesiasetuksen tiukat vaatimukset maallemuuton esteinä • Uudet asukkaat eivät välttämättä sitoudu ”sotkumalaisuuteen” • Kaupan loppuminen

Ideat ja irrottelu

Tanskasten perhe, Niina, Bea, Ellen ja Jani sekä Mari Vauhkonen kyläillassa, taustalla Heidi Pulkinen

Toisessa kyläillassa teemana oli ideointi ja irrottelu. Sotkuman tulevaisuudesta ja kehittämisestä haluttiin saada kyläläisten omia, henkilökohtaisia ja tuoreita - ruohonjuuritason näkemyksiä. Myös mielikuvitukselliset, huikentelevaiset, rohkeat ja hulluimmatkin ideat olivat tervetulleita. Kyläläiset kokosivat ajatuksiaan ryhmissä ja kirjasivat niitä isoille fläppitaulupapereille.

Ideota Sotkumassa riittää ja toteuttamiskelpoisia tulikin julki runsaasti. Ryhmätyöskentelyn päätteeksi kyläläiset äänestivät vielä mielestään parhaimmat ideat. Neljä eniten ääniä saanutta ideaa koottiin yhteen Top 4 -ideoihin. Näitä ideoita kyläläiset voivat toteuttaa tulevaisuudessa.

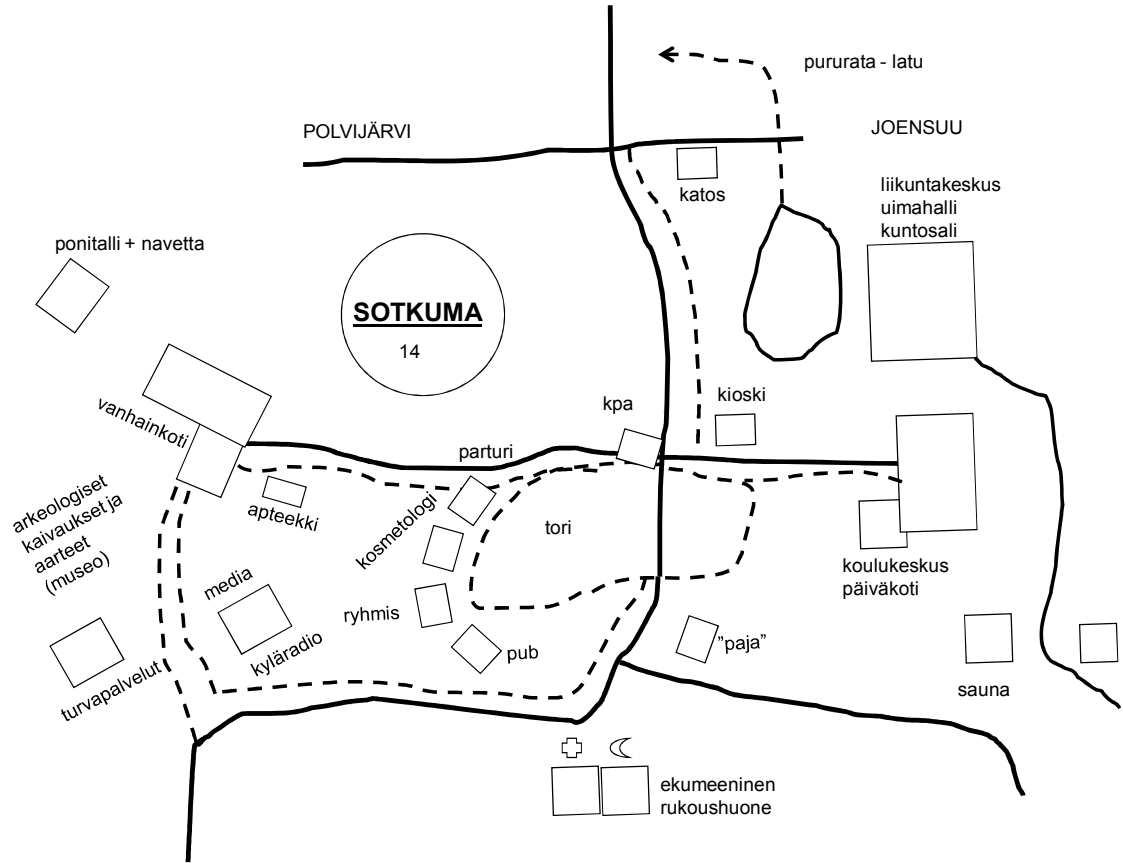
Ideointia karttojen ääressä

Ideointi-illassa yksi ryhmä intoutui piirtämään tulevaisuuden kartan Sotkumasta vuonna 2020. Ryhmä määritteli itse karttansa ”villiksi visioksi”.

SOTKUMAN TOP 4 –IDEAT

1. Vanhan ajan yhteisöllinen kylä	(10 ääntä)
2. Tattimatkailijat Italiasta	(10 ääntä)
3. Näkyvä ja viihtyisä kylän keskusaukio,
jossa tapahtumia ja toritoimintaa ym.	(7 ääntä)
4. Skeittipuisto + harrastusmahdollisuuksia
lapsille ja nuorille	(7 ääntä)

"Villi visio" – Sotkuma vuonna 2020

Ideointi-illassa kirjattuja Sotkuman kehittämideoita

Leader-hankkeet

- uimarannan ehostus
- kylän keskustan ympäristön parantaminen
- postilaatikkorivin telineet/yhdenmukaistaminen
- linja-autopysäkkikatokset
- ulkoilureitti
- kyläkirja

SOTKUMA

Edessä loistava tulevaisuus!

- näkyvä ja viihtyisä kylän keskusaukio, jossa tapahtumia, toritoimintaa ym. 7
- mato-onkikisat
- tontin tuputtajaiset 3
- Käsämäntien nimi uusiksi (vaikka Maisterintie tai Sotkumantie) 3
- jääkiekkokaukalo takaisin
- pientalotontit myyntiin
- ei pilvenpiirtäjiä
- oikea luomu-tila > lisää yrttiviljelyä 1
- skeittipuisto + harrastusmahdollisuuksia lapsille ja nuorille 7
- koirille koulutuskenttä
- vanhusten palvelutalo – vanhainkoti, oma hoitokoti-palvelutalo
- perhehoito
- katuvalot
- erämatkailua (metsästys, hirvestys, marjastus, sienestys, kalastus, ravustus)
- Lappi äkäslompolalainen riemuliiteri 1

- Joku matkailullinen vetonaula 5
- tattiturismia tms.
- ortodoksinen historia ”hyötykäyttöön”

Sotkuman ämmän kyykkä ja maailman suurin kyykkästadion 5

Vanhan ajan yhteisöllinen kylä 10

- koko kylä kasvattaa ja huolehtii
- koko kylän yhteiset tilat jossa luonteva kanssakäymistä kaikenikäisten kesken
- kuntosali
- UIMALA, kunnan laiturin ja hyppypaikat
- pelikasino 1
- eläkeläiset (tanssit) 1
- nuorisotilat 1
- elokuvateatteri
- maisemointi – ympäristö viihtyisämmäksi

SOTKUMA

- valaistu jättikokoinen matkamiehen risti risteykseen
- arkeologinen esittelypolku
- vanhojen valokuvien keräys ja tallennus
- kesäasukkaiden hyödyntäminen
- tattimatkaileijat Italiasta 10
- luontohistoriapolku
- graffitikiilpailu DallaValle –seinälle 2
- yrityspalveluluettelo 2
- Sotkuma-kirja
- eläinhoitokoti
- kunnollinen venelaituri Pitkäsenlahteen
- toriaukio, minne Suomen maajoukkue juhlimaan
- Tuomas Holopainen Nightwish

SOTKUMA

- hunajakylpyjä paikallisilla hunajilla
- perinnepihakerros
- eläinpihakerros
- opetetaan lypsämään, kirnuamaan, tekemään villaa jne.
- lapsiparkki (innokkaat tädit Sotkumasta hoitamaan)
- majoitus kotamaisissa huoneissa tai turvemajoissa > pitopalvelu > kylpyjä
- osta vanha koulu ja majoitus
- nuotioiltoja tarinankertojineen Sotkumasta
- iltamat erätorpalle takaisin (Jari Sillanpää)
- heinanseivästysidylliä
- yhteisöllistä kukka + puutarha –touhua 1
- liikennevalot Joensuuntien varteen
- kylä-ulkohuusi

- arkkurakennuskurssi
- kuolema, kuoleminen ja elämä (valmistus) 1
- hautausmaa 6
- kivikaiverrus- tai ristirakentamiskurssi
- venerakennuskurssi

- hiihtolatu Sotkuma – Sola – Huhmari (UKK – Kuorevaara)
- Suomen maajoukkue käyttää meidän palvelua
- kilpailu Vuokattia vastaan
- hiihtoputki
- avantouinti + savusauna

SOTKUMA

Sotkuman koululaisia välitunnilla toukokuussa 2008

Sotkumalaisten unelmia

Kyläläiset kirjoittivat kolmella lauseella, millainen olisi unelmien Sotkuma tulevaisuudessa. Tässä heidän henkilökohtaisia ajatuksia unelmiensa kylästä:

- ❖ Tietoliikenneyhteydet (netti) toimisi kunnolla ja nopeasti (telkkarikin voisi näkyä kunnolla)
- ❖ Katuvalotkin olisi ihan kivat
- ❖ Paljon toimintaa, mihin pääsisi vapaaehtoisena mukaan
- ❖ Lapsille leikki- ja harrastusmahdollisuuksia
- ❖ Kylällä olisi kevyenliikenteen väylä, riittävä valaistus ja kuntosali. Virkeä elinvoimainen kylä, jossa uusi kyläkoulu, joka voi palvella asukkaita!
- ❖ Ihmiset tunsivat toisiaan
- ❖ Uimaranta olisi houkuttelevampi
- ❖ Levikiltä pääsisi laituria pitkin pulahtamaan uimaan
- ❖ Nuoret voisivat käydä kuntosalilla
- ❖ Turvallinen paikka asua, huom. liikenneturvallisuus
- ❖ Tarpeeksi harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille kyläläisille
- ❖ Toivoisin valaistusta leikkikentälle
- ❖ Sotkumasta olisi kevyenliikenteenväylät Käsämään, Polvijärvelle ja Joensuuun päin Kuopiontielle saakka
- ❖ Kaikki tiet, niin yleiset kuin yksityisetkin, olisivat valaistu
- ❖ Sotkumassa olisi kuntosali ja uimahalli
- ❖ Sotkuman tulevaisuus on taattu: kaupan pysyminen, koulu ja päiväkoti

SOTKUMAN KYLÄSUUNNITELMA 2010

- ❖ Kyläläisten yhteen puhaltaminen ja talkoohenkeä kaivataan
- ❖ Kevyenliikenteen väylät ja katuvalot välille Polvijärvi-Joensuu
- ❖ Ostoskeskus (market)
- ❖ Elokuvateatteri
- ❖ Ravintola
- ❖ Terveyspalvelut
- ❖ Vilkas ja vireä kotikylä, jossa kaikki tuntevat kuuluvansa porukkaan
- ❖ Mansikkapaikka, minne kaivataan takaisin muualta
- ❖ Polvijärven toinen keskus
- ❖ Liikuntamahdollisuudet ja luistelukenttä ovat kaikkien saavutettavissa
- ❖ Kylänlampi on kirkasvetinen kala-apaja
- ❖ Vanhustenhuollossa on perhehoitoyrittäjiä
- ❖ Palveluja ja harrastusmahdollisuuksia kaiken ikäisille (vaikka on paljon lapsia ja nuoria, ei unohdeta ”ikäihmisiä”)
- ❖ Yhteishenki säilyy ja lisääntyy
- ❖ Väestöpohja kasvuun
- ❖ Peruspalvelut pysyisi; koulu, kauppa jne.
- ❖ Ihmisläheinen ja turvallinen paikka asua
- ❖ On kylä, missä pystyn kävelemään, hiihtämään, kalastamaan, marjastamaan ja sienestämään rauhassa tai ryhmässä (ei tarvitse lähteä Kolille tai Lappiin)
- ❖ Se on kylä, missä yritykset, koulu ja yksityishenkilöt tekevät yhteistyötä ja pitävät erilaisuutta plussana!
- ❖ Se on kylä, missä on vanhoja muinaispaikkoja ja arkeologiaa ja jotka yhdistyvät hautausmaan ja luontopolun kautta
- ❖ Sotkuman historian ja ortodoksisuuden esilletuominen voimakkaammin
- ❖ Yhteistyö museoviraston ja maakuntamuseon kanssa
- ❖ Arkeologia, jollakin oli ideana esillä, mutta se jäi jonnekin byrokratian jalkoihin
- ❖ Kunnan pitää tehdä mediassa todella voimakas Sotkuman esilletuominen esim. uuden koulun takia
- ❖ Valoisa ja elävä kylä, jonka viihtyisässä kyläkeskuksessa voisi tällaisenakin syyspäivänä nähdä monenikäisiä ja -näköisiä ihmisiä tapaamassa toisiaan erilaisten toimintojen parissa ja ihan muutenkin vaan
- ❖ Sotkuma tulee olemaan luonnonkaunis, kuin myös rakennettuna ympäristönä
- ❖ Kaunis, viihtyisä, virikkeellinen, aktiivinen, ekologinen ja toimiva ihmisten kylä, jossa toimitaan yhdessä
- ❖ Turvallinen, ihmisläheinen, välittävä ja aktiivinen
- ❖ Toimivat yhteysmahdollisuudet (liikenne, atk)
- ❖ Toimivat järjestelmät (osa Polvijärveä, dominoiva sivukylä)

Kehittämishjelmat

Sotkuman asukkaat ovat suunnitelleet ja tehneet yhdessä kyläsuunnitelmaa. Kyläiltojen tuotoksista työstimme ja suunnittelimme niitä toimenpiteitä, mitä Sotkumassa tulevana vuosina tullaan mahdollisesti tekemään. Kyläilloissa tehtiin kehittämishjelmia, jotka kokoavat kyläläisten toiveita ja näkemyksiä lähitulevaisuuden tärkeimmistä kehittämiskohteista. Ne eivät sido kyläläisiä mihinkään, vaan toimivat työkaluina, mikäli jokin idea tai suunnitelma halutaan toteuttaa. Toiveena olisi yhteistoiminnan sekä yhteishengen lisääminen.

Kehittämishjelmat on jaoteltu seuraaviin teemoihin: palvelut, markkinointi, elinkeinot, kylätoiminta, harrastustoiminta, infrastruktuuri, asukasluke, kulttuuri sekä ympäristö.

Palvelut

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Hoitokoti- palvelutalo (on jo yksi hoitokoti)	Puuttuvat tilat, Raha	Tilojen kartoitus tai rakentaminen, Hankerahoitus, Ikäihmiset maaseudulla - hankkeen hyödyntäminen	Kunta + yrittäjä + kyläyhdistys sopimuksen mukaan yhteistyössä	Valmistelua 2010
Lapsiparkki	Henkilöt	Selvitys yhteistyötahoista, tarpeen kartoitus / kysely	Työryhmä	2010?
Hautausmaa		Ortod. sankarihautausmaa tunnetuksi Ekumeenisuus tunnetuksi	Yhteistyö seurakuntien kanssa	

Markkinointi

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Sotkuman Sanomat		Ammattitaitoinen päätoimittaja Nettisivuille	Kyläyhdistys	2010 kesä
Uudet asukkaat		Nettisivuille kohdennettua tietoa: tervetulotoivotus jo muuttaneille, Sotkuman palvelut- info		2010 loppuun mennessä

Asukasluku

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Tontin tuputtajaiset/ pientalotontit myyntiin	Korkea hintataso tonteilla, ei tietoa myytävistä tonteista, ei hahmoteta Sotkumaa hyvänä asuinaluee- na	Tonttipörssit tunnetuksi (kunta, kylän sivut) esim. tietoa kyläkirjeessä. Lehdessä tiedotus: kartassa näkyy sijainti. Lehtijuttu asiasta. Kyläradio Sotkumaan: tietoa kylän elämästä, tonteista. Sotkuman kesäpäivillä ja muilla kesätapahtumilla kylälle tunnettuutta	Kunta, maanomista- jat, kyläläiset, kyläyhdistys (lisäys kyläiltojen jälkeen)	

Infrastrukturi

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Uimala: kunnan laituri, hyppypaikat	Tarvitaan rahoitusta ja talkootyötä	Yhteistyö: Jakokunta, kyläyhdistys. Leader-hanke Aivan ensiksi: Opasteiden kunnostaminen	Jakokunta, kyläyhdistys	Aloitus: kesä 2010
Näkyvä ja viihtyisä kylän keskusaukio	Yhteinen tahto (ei ole vielä päätetty ryhtyä toimeen) Rahoitus	Leader-hanke Yhteistyö maanomistajan kanssa Kyläyhdistyksen yhteistyö	Kyläyhdistys	Aloitus: kesä 2010
Linja-auto- pysäkkikatokset	Rahoitus	Kunta Leader-hanke?		
Katuvalot	Rahoitus	Kyläyhdistys, kunta Muut toimijat; Destia?	Kunta, Ely (lisäys kyläiltojen jälkeen)	
Liikennevalot Joensuun suuntaan		Mikä taho voisi olla vastuussa	Kunta, Tiehallinto (lisäys jälkikäteen)	
Käsämäntien nimi uusiksi: Sotkuman kylätie/ Sotkuman tie	Kunnan tiestön nimistö uusittu 90- luvulla: onko halua nyt?	Yhteiskuntaan miten asiaa vietäisiin eteenpäin?	Kyläyhdistys	

Kulttuuri

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Graffitikilpailu Dalla Valle - seinälle	Kiinteistön omistajan tahto; tarvittavat luvat + työn toteuttaja	Neuvottelu omistajan kanssa (kyläyhdistys + omistaja + kunta)	Kyläyhdistys, kunta, opiskelijat	Mahdollisim- man pian
Kyläkirja / Sotkumakirja	Rahoitus	Aloitetaan tarinoiden ja muisteloiden tallennus		
Valaistu suuri matkamiehen risti risteykseen	Luvat			
Arkeologinen esittelypolku	Tarvitaan: rahoitus ja asiantunti- joita	Yhteistyö maanomistajien, Pohjois-Karjalan museon ja museoviraston kanssa		
Vanhojen valokuvien keräys ja tallennus	Päätös toimeen ryhtymises- tä!	Kerätty kuva- aineisto tallennetaan digitaaliseen muotoon	Kyläyhdistys, koulu, kuvauksen harrastajat	Mahdollisim- man pian
Nuotioiltoja tarinan- kertojineen Sotkumasta	Tapah- tumien järjestä- miseen tarvitaan organisoi- jia	Kyläyhdistykseen tapahtumista vastaava toimi- kunta esim. ”huvitoimikunta”, tarinoiden tallennus	Kyläyhdistys, kyläradio, nettisivut ym.	Aloitus 2010
Sotkuman kesäviiri (lisäys kyläiltojen jälkeen)			Kyläyhdistys, kunta	Mahdollisim- man pian

Ympäristö

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Uimarannan ehostus <ul style="list-style-type: none"> ▪ sauna ▪ venelaituri ▪ hyppytorni 		Leader-hanke	Työryhmä + kylätoimi- kunta, (maanomis- tajat, jälkikäteen lisätty)	2010-2011
Laavu + luontopolku		Leader-hanke	Työryhmä + kylätoimi- kunta	2010-2011
Kyläkeskustan parannus		Leader-hanke	Työryhmä + kylätoimi- kunta	2010-2011

Kylätoiminta

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Illtamat erätorpalle takaisin	Talkooheng- en puute, järjestysmie- het, myyntiluvat	Vapaaehtoisia tilaisuuden järjestämiseen esim. <ul style="list-style-type: none"> ▪ martat tarjoilun järjestämiseen ▪ urheiluseura (järjestysmiehet esim.?) ▪ Kylältä kootaan bändi tansseihin 	Kyläyhdistys, seurat, järjestöt	Kesäjuhlat 2010
Yhteisöllinen kylä, kylän yhteiset tilat	Tilojen puute	Koulu valmistuu 2010-11	Kunta	Palataan asiaan 2010

Elinkeinot

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Yrityspalvelulue- ttelo	Tekijän puute	2-3 hengen vapaaehtoisryhmä, joka kokoaa asiat ja luo niistä selkeän ja käytännönläheisen kokonaisuuden	2-3 hengen vapaaehtois- ryhmä	valmis ennen kesää 2010 (kesä- asukkaille myös)
Matkailu ▪ tattimatkailu ▪ erämatkailu ▪ marjastus ▪ kalastus yms. ▪ turvemajat, kodat, jne.	Vastuuyrittä- jän puute	Matkanjärjestäjä- yrittäjä ja hänelle ”starttiraha” ja muu aloitusapu ynnä kunkin alan asiantuntijat (tatit, marjat, kalat)	Sotkuman yrittäjät	Suunnittelu 2010 Toteutus 2011
Kesäasukkaiden hyödyntäminen	Tiedonpuu- te: emme tiedä keitä ja mitä kesäasuk- kaat ovat, osaavat yms. Eivätkä kesäasuk- kaat tiedä meistä ja Sotkuman mahdolli- suuksista	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kyselylomake kesäasukkaille postilaatikoihin, mökeille, kaupalle, nettiin (yritysluettelon jako samassa) ▪ Kyselyn palautus helpoksi (laatikko) ja arvonta kyläpäivillä ▪ Tiedotusta tapahtumista lisää eri tavoin ▪ Jätteenkeräys-pisteiden yhteyteen ilmoitustaulut 	Tiedonhan- kinta- työryhmä Vapaaehtoisia 2-3 ja nikkarit ilmoitustau- luille	Ilmoitustau- lut valmiita kesäksi 2010 Kyselyt jaettuna touko- kesäkuun vaihteessa Palautus heinäkuun loppuun tai kesäjuhliin mennessä

Harrastustoiminta

KEHITTÄMIS- HANKE / IDEA	ESTEET	TOIMENPITEET ESTEIDEN POISTAMISEKSI / KEINOT HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI	VASTAAVAT	AIKATAULU JA SEURANTA
Skeittipuisto + harrastus- mahdollisuuksia nuorille, lapsille ja muille	Ei ole	Suunnitelman laatiminen	Työryhmä + kyläyhdistys	Työryhmän kokoaminen mahd. pian
Eläkeläisille toimintaa (tanssit, bingo...) + kaikille kyläläisille		Koulun tilat käyttöön (kunto- sali, nuorisotilat, kyykkäkenttiä, jääkiekkokaukalo, bändisoittotilat, tekninen työ)	Työryhmä yhteistyöhön konsultoi- maan koulun ja sen ulko- alueiden suunnittelua	
Kurssien järjestäminen				
Avantouinti + savusauna				

Yhteenvetoa kehittämisohjelmista

Kehittämisohjelmat ovat kaiken kaikkiaan erittäin kunnianhimoisia, haastavia sekä mielenkiintoisia. Toteuttamisen esteiksi voi tulla resurssien rajallisuus, kuten talkootyön riittämättömyys, rahoitus, ajankäyttöongelmat, henkilöresurssit, yms.

Pitkän ajan kuluessa osa unelmista muuttunee todeksi, kunhan aika toteutumiseen on kypsä. Vapaaehtoistyökin vie oman aikansa!

Sotkuman Kyläyhdistys ry:n puheenjohtajan tervehdys

Kyläsuunnitelmamme otsikossa lukee ”Elävä Kylä”. Siinä on kiteytettynä monen maaseudulla asuvan toive.

Unelma siitä, että kylä säilyy kylänä; pirteänä ja elinvoimaisena, lapsille turvallisena ympäristönä, jossa on tilaa olla ja hengittää. Haave siitä, ettei se muuttuisi kaupungin kyljessä uinuvaksi nukkumalähiöksi, ahtaiden tonttien hautausmaaksi, missä käydään nukkumassa silloin, kun ei olla töissä tai harrastusten parissa. Vain varasto, missä säilytetään tavaroita, niin että ne on kätevästi pakattavissa, kun matkustetaan lomalle jonnekin kauas.

Kylän pysymiseksi elävänä ei tarvita paljon. Ainoastaan eläviä asukkaita, jotka ovat valmiita myös panostamaan kylän säilymiseksi elävänä. Kyläläisiä, jotka ovat hereillä huomattavasti aiemmin, kuin vasta silloin, kun kunta uhkaa lopettaa sen kyläkoulun. Silloin havahtuminen banderollien kanssa vaatimaan kuntaa taikka valtiota tekemään kaikkensa, että elämisen mahdollisuudet säilyvät maaseudulla, on usein jo aivan liian myöhäistä.

Maaseutukylä on paikka, jossa omilla valinnoilla ja omalla aktiviteetilla saa helposti tuloksia ja jossa mahdollisuudet vaikuttaa omaan elinympäristöön ovat konkreettisia.

Sotkuman Kyläyhdistys ry

Jari Knuutinen. Puheenjohtaja 2009

Sotkuman Kyläyhdistyksen hallitus 2009-2010

Puheenjohtaja
Varapuheenjohtaja
Sihteeri ja rahastonhoitaja

*Jari Knuutinen
Leila Karttunen
Mari Vauhkonen*

Muut jäsenet:

*Jill Bessendorffer-Pelli
Markku Haapasalo
Christiana Harle
Marghareta Kähäri
Aimo Myyry
Maija Reijonen
Osmo Simpura
Voitto Voutilainen*

Lisätietoa kyläsuunnitelmista ja maaseudun kehittämisestä

SOTKUMAN KYLÄYHDISTYS RY

Puheenjohtaja Jari Knuutinen
Sihteeri Mari Vauhkonen
puh. 050-3205686
www.polvijarvi.fi/sotkuma
sähköposti: sotkuman.kylayhdistys@hotmail.com

Joensuun seudun LEADER –yhdistys

Siltakatu 18, 4. krs
80100 Joensuu
puh. 013 610 0020
fax 013 610 0021
sähköposti: joensuu.leader@pp.inet.fi
www.joensuu-leader.net

Maaseudun Sivistysliitto, Pohjois-Karjalan Aluejärjestö ry

Kauppakatu 23 b A 8
80100 Joensuu
puh. 013 221 557
faksi 013 221 506
sähköposti: timo.reko@msl.fi
www.msl.fi

Pohjois-Karjalan Kylät ry

Kauppakatu 23 b A 8
80100 Joensuu
sähköposti: info@kylat.fi

Kyläsuunnitelman julkaisutiedot:

Julkaisija
Valokuvat

Ulkoasu:
Taitto

Maaseudun Sivistysliitto

© Jill Bessendorffer-Pelli, Christiana Harle, Esa Huusari, Päivi Keronen,
Maija Reijonen, Mari Vauhkonen ja Päivi Voutilainen
Esa Huusari ja Heidi Pulkkinen
Esa Huusari

SOTKUMA

elävä kylä

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO

Pohjois-Karjalan
Kylät ry

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

TOP 4 -ideat kylän kehittämiseksi

1. Vanhan ajan yhteisöllinen kylä
2. Tattimatkailijat Italiasta
3. Näkyvä ja viihtyisä kylän keskusaukio, jossa tapahtumia ja toritoimintaa, ym.
4. Skeittipuisto + harrastusmahdollisuuksia lapsille ja nuorille

